

Groningen, 13-3-2017

Betreft: Aanvullende Statenvragen van de Partij voor de Dieren Statenfractie Groningen aan het college van GS ex artikel 46 RvO betreffende de mogelijke vervuiling van de ondergrond op de COA-locatie in Ter Apel aan de Ter Apelervenen 5; dit n.a.v. gezondheidsklachten van COA personeel.

Geacht college,

Op 31 januari 2017 ontvingen wij van u de antwoorden op onze schriftelijke vragen over gezondheidsklachten van COA personeel in een specifiek kantoorgebouw in Ter Apel. Het betreft hier een kantoor binnen het zogenaamde masterplan, gebouwd vanaf 2013. Inmiddels zijn ons via klokkenluiders en de pers verontrustende berichten ter ore gekomen. Zo schreef RTV Noord op 23 februari jl. dat bodemverontreiniging in Ter Apel op en rond het huidige AZC nooit voortvarend is opgepakt.¹ Ook het Dagblad van het Noorden komt in de krant van 11 maart jl. in een zeer uitgebreid artikel en na een eigen onderzoek tot diezelfde conclusie.

Een eigen onderzoek door middel van het lezen van de aanwezige dossiers op woensdag 1 maart 2017 in het Provinciehuis te Groningen bevestigt in de ogen van de Partij voor de Dieren het verhaal van RTV Noord en het Dagblad van het Noorden en meer dan dat.

U stuurde ons met de beantwoording van de vragen van 31 januari jl. een rapport mee van Dura Vermeer Milieu B.V. uit 2011. Het betrof hier een verkennend bodemonderzoek. U komt aan de hand van dit rapport tot de conclusie dat de kwaliteit van de grond voldoet aan de eisen die gesteld worden aan het gebruik van de bodem voor wonen met tuin. Het onderzoek richt zich hier op het genoemde masterplan. We wachten met spanning de resultaten af van het onderzoek, gedaan in opdracht van de COA op hetzelfde deel van het terrein.

De vervuilingen genoemd in het artikel van RTV Noord en waarop wij in de dossiers een bevestiging hebben gevonden, bevinden zich verspreid over de COA locatie. We willen ons met onze vragen met name concentreren op de laatste ons bekende onderzoeken op het terrein AZC Ter Apel, gedaan door de Royal Haskoning DHV op 5 september 2013 en in mei 2014. In het eerste rapport zijn ook de resultaten uit vorige onderzoeken meegenomen.

De Partij voor de Dieren heeft de volgende vragen:

1. In de directe omgeving van het AZC (80 m ten westen ervan) is een ernstige Arseenverontreiniging aangetroffen in het grondwater (Onderzoek 1996). Een sanering daarvan heeft niet het gewenste resultaat opgeleverd. Omdat er geen menselijke bron bewezen kon worden, gaat men er vanuit dat de bron een natuurlijke is. Bent u het met de Partij voor de Dieren eens dat deze met Arseen vervuilde locatie goed en blijvend moet

**Partij voor
de Dieren**

Statenfractie Groningen

worden gemonitord en zo mogelijk moet worden afgebakend? Zo ja, hoe wordt dat gerealiseerd? Indien uw antwoord nee is, waarom niet?

2. De Partij voor de Dieren heeft grote twijfels over een gedegen historische onderzoek over gebruik en dumpingen in het verleden. Bent u het met de Partij voor de Dieren eens dat men pas gericht kan onderzoeken op vervuilingen als bekend is wat de aard was van dumpingen van afval en de aard van de industriële en/of landbouwwerkzaamheden (van bijv. de NAVO of de aardappelteelt) op het terrein? En klopt het dat nooit is onderzocht welke bedrijven afval hebben gestort op het terrein? Zo ja, waarom is dat niet onderzocht/bekend?
3. Klopt het dat de verschillende bodemonderzoeken volgens een beperkt standaardpakket zijn gelopen? Zo ja, waarom is er niet voor een zeer uitgebreid pakket gekozen?
4. Op blz. 12 en 13 van het rapport wordt gesproken over de zintuigelijk waarneembare vervuilingen. Op veel locaties op het terrein is puin aangetroffen. Optisch volgens de Royal Haskoning zou er geen sprake zijn van asbestverdachte materialen. Echter merkt de onderzoeker op, dat het uitgevoerde onderzoek geen onderzoek conform de NEN 5707 of NEN 5897 betreft, welke specifiek is bedoeld voor onderzoek naar de aanwezigheid van asbest in grond of puin. Bent u het met de Partij voor de Dieren eens, dat gezien de intensieve aard van bewoning door asielzoekers op het terrein, het zeer wenselijk is dat er een gedegen onderzoek plaatsvindt op de aanwezigheid van asbest tussen het aanwezige puin? Ook omdat uit een analyse van de puinfundatie van de aanwezige asfaltweg blijkt dat deze wel asbestverdacht is?
5. Hebben er tijdens de bouw van het masterplan of op enig ander moment graafwerkzaamheden plaatsgevonden waardoor mensen mogelijk bloot gesteld zijn aan asbestvezels? Als uw antwoord nee is, kunt u dan duidelijk maken hoe u dat weet?
6. Op een specifieke locatie op het terrein werd slakkenhoudende grond aangetroffen. De grond blijkt boven de interventiewaarde verontreinigd met barium. Een aanvullend onderzoek gedaan in 2014 bevestigt dat. Bij boring 52 en 54 worden slakken aangetroffen in de grond. Barium in peilbuis 51 is boven interventiewaarde en alle andere buizen boven de streefwaarde. Uit onderzoeksresultaten blijkt dat er meer dan 100 m3 grondwater sterk verontreinigd is met barium, zodat er sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging. (blz. 15). Aanbevolen wordt om in overleg met het bevoegde gezag (Provincie) te komen tot vervolgstappen. Kunt u ons vertellen wat u met deze aanbeveling heeft gedaan?
7. Over het algemeen wordt gesproken over lichte tot matige vervuiling van de grond (op veel plaatsen) en zo hier en daar sterk verontreinigd. Allerlei zware metalen spelen daarbij een rol. Waarom is er niet voortvarend voor sanering gekozen, vooral ook omdat intensieve bewoning door mensen het doel was en is van dit terrein?

**Partij voor
de Dieren**

Statenfractie Groningen

8. Kunt u aangeven of de mogelijkheid bestaat dat mensen in contact zijn geweest met Arseen of Barium, bijvoorbeeld door het oppompen ervan?
9. Het rapport sluit af met de opmerking, dat de bodem geschikt is voor het huidige gebruik. Kunt u de Partij voor de Dieren duidelijk maken hoe een dergelijke conclusie getrokken kan worden? Kan er gegarandeerd worden, dat de mensen niet ziek worden van de vervuilingen op het terrein? Waarom wordt er in verschillende rapporten wel bewoning toegestaan, maar geen moestuin? Hoe gaat dat in uw optiek samen met de veiligheid van de asielzoekers en de werknemers op het terrein?
10. Vindt u het een optie om daar waar kinderen spelen uit voorzorg een leeflaag aan te brengen van 50 cm?

Bij voorbaat dank ik u voor uw antwoord.

Met vriendelijke groet,

Ankie Voerman,

Partij voor de Dieren

ⁱ <http://www.rtvnoord.nl/nieuws/174562/Reconstructie-bodemverontreiniging-Ter-Apel-nooit-voortvarend-aangepakt>